

مراتب صلۀ رحم (۳)

بحث درباره صلۀ رحم و معانی و ثمرات آن بود. اینک به بیان معنای دیگری از صلۀ رحم می‌پردازیم. در روایات آمده که: «الخلق عیال الله» همه خلایق، عائله‌های خداوند هستند. به عبارت دیگر همه خلایق، منسوب به خداوند هستند و در ربط و تعلق با حضرت حق به سر می‌برند؛ به همین جهت است که روزی همه موجودات، بر خداوند است و او به اعطای رزق به آنها می‌پردازد. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: «ما من دابة إلا علی الله رزقها» هیچ موجودی نیست مگر این که رزق او بر عهده خداوند است؛ زیرا همه موجودات، عائلۀ خداوند هستند و رزق همه آنها بر عهده اوست. پس همه موجودات از این جهت که عائلۀ خداوند هستند، در ارتباط با یکدیگرند و با یکدیگر خویشاوند هستند. در این معنا حتی موجودات ماوراء مادی، همچون ملائکه، نیز از آنجا که عائلۀ خداوند هستند، خویشاوند ما محسوب می‌شوند. به همین دلیل است که حضرات اهل بیت علیهم السلام حق ملائکه را نیز به جا می‌آوردند و بر آنها نیز درود و سلام می‌فرستادند.

با این معنا از صلۀ رحم نیز حقی درباره همه موجودات بر ما می‌آید و آن این که همه آنها را گرمی بداریم و همه آنها را آیه و آینه و عائلۀ خداوند بدانیم. مگر می‌شود ما به کسی احترام بگذاریم و به منسوبین و متعلقین وی بی‌احترامی کنیم و آنها را گرمی نداریم؟ البته در اینجا یک استثنا وجود دارد؛ یک گروه از این احترام و تکریم، خارج‌اند و آن، کسانی هستند که خود خداوند دستور قطع ارتباط با آنها را داده است و آن، کفاری هستند که با خدا و رسول، محاربه می‌کنند. خداوند دستور قطع ارتباط با آنها و حتی قتل آنها داده است؛ «قاتلوا ائمة الکفر» مثل این است که پدری، فرزند خود را به دلیل کردار ناپسند، عاق نموده و به دیگران نیز می‌گوید من با او ارتباطی ندارم. دیگران نیز چون او به پدر بی‌احترامی می‌کند به ستیز با او می‌پردازند. به همین دلیل خداوند به دشمنی و قطع ارتباط با آنها دستور داده است. البته این شدت از برخورد با آنها از جهتی برای اصلاح خود آنهاست، بلکه به خود بیایند و اصلاح شوند و از راه غلط باز گردند و یا لاقلاً از شدت دشمنی خود با عیال الله بکاهند. اینها کسانی هستند که به تعبیر قرآن، نسل انسانها و آبادانی زمین را در جهت مطامع و منافع خود، از بین می‌برند و با عیال الله به ستیز برمی‌خیزند؛ «یهلک الحرث و النسل» به عبارت دیگر اینها به قطع رحم با مخلوقات الهی و خالق آنها پرداخته‌اند؛ پس باید با آنها ابتدا با زبان نرم برخورد کرد تا شاید متنبه شوند و

بازگردند: «فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا لِّعَلَّهِ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَى» (سوره طه / آیه ۴۴) خداوند می‌خواهد اینها نیز به راه آیند، اما اگر چنین نشد، در مراتب بعد، به اشدّ وجه با آنها برخورد شود؛ «قَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ»
دلیل دیگر شدت برخورد این است که بقیه خلائق از شرّ آنها در امان بمانند. پس این شدت برخورد، شرّ نیست، بلکه خیری برای همه موجودات نظام خلقت است.